

El submon

Text > GERARD BAGUÉ, director

«**L**es lleis són com les salsitxes: millor que no vegem com es fan.» La citació s'atribueix, sembla que erròniament, al

canceller Otto von Bismarck, però ha fet fortuna i s'ha expandit en altres àmbits. Millor que tampoc no sapiguem com actua la justícia, com es prenen les decisions de govern o com es confeccionen unes llistes electorals. Assumim que hi ha un territori obscur, sense llum ni taquígrafs, que és millor que les ànimes sensibles no puguin conèixer. És l'espai en el qual es vulneren

els drets, en el qual les influències i les pressions inconfessables circulen a tot drap. Tinc la sensació que la ciutadania té cada vegada més assumida l'existència (i la necessitat) d'aquest submon en tots els àmbits de la societat. És la claveguera on es pot fer terrorisme d'estat per combatre el terrorisme o escoltes telefòniques sense passar per un jutge per erradicar l'independentisme. Sembla que la doble moral i el desvergonyiment s'han tornat gairebé indispensables, sobretot per fer carrera en les altes esferes de la política, la judicatura i la gestió pública. Avui, no ens costa gaire deduir que quan un dirigent polític elogia un company de govern d'un partit rival, sovint ho fa amb una elevada dosi de cinisme, i que qualsevol afalac ha de ser interpretat en el sentit contrari, com si fos una picada d'ullet als seguidors propis. Com aquell qui, en l'argot futbolístic, diu que sempre és un gran repte enfrontar-se a l'Espanyol de Cornellà. Cada cop queda menys diplomàcia, menys capteniment i menys prudència en l'expressió de les filies i les fòbies. Però tot té els seus canals d'expressió predilectes. Les històries sobre el fang del poder sempre circulen

>> Al·legoria del coneixement (arbre) i de la necessitat de callar certes coses (mossegar-se la llengua), a la porta de la sala de plens de l'Ajuntament de Girona. (Foto: GERARD BAGUÉ)

pel submon. Un conegut que galleja dels seus contactes amb la gent que remena les cireres i que tradueix sempre les decisions de govern o els nomenaments en funció de qui està ba-

rallat amb qui, em dibuixa un escenari dantesc de travetes professionals i punyalades per l'esquena, de clans enfrontats en lluites intestines. Em queda, és clar, el dubte de si el panorama és veritablement el podrimener que em descriu amb pèls i senyals, o l'exagera com a venjança envers els qui l'han bandejat dels càrrecs que tallen el bacallà. Aquest conegut m'explica les floretes en-

verinades que es llancen entre ells, els malnoms despectius que s'empesquen, i no s'està de destapar alguns embolics de faldilles (i de pantalons) que acaben d'amanir el descens als budells del poder. El seu discurs, com d'altres que són habituals a les converses de bar i a les tertúlies baladreres dels mitjans de comunicació amb seu a Madrid, contribueix a engrandir l'abisme que separa la ciutadania de la política, i fa el joc als qui repeteixen sense miraments que tots els polítics són iguals, que no hi ha un pam de net. No tinc clar si la millor medicina contra aquest estrat corrupte és pensar, actuar i votar com si aquest submon no existís, com si fos una paranoia dels descreguts, o combatre'l a sang i foc en tots els fronts, intentant desemascarar-lo. Malauradament, el gruix de la premsa ha dimitit de la seva tasca fiscalitzadora. Hi ha cercles de poder als quals els interessa fomentar el partidisme i la divisió, minar els fonaments del sistema democràtic, alimentar-ne la putrefacció, per tal de preparar l'arribada d'un canvi que, amb l'excusa de netejar el panorama, ens farà menys lliures, més pobres i més ignorants.